

Raadsvoorstel

Datum vergadering:	24 juni 2021
Agendapunt:	11
Onderwerp:	Jaarrekening 2020 en Programmabegroting 2022 Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)
Portefeuillehouder:	wethouder Rien Wijdeven

Heesch, 24 juni 2021

Inleiding

April 2021 heeft de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) aan gemeente Bernheze de jaarstukken 2020 (brief d.d. 7 april 2021) en de programmabegroting 2022 (brief d.d. 22 april 2021) gestuurd. De jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening 2020) zijn ter kennisname gestuurd (overeenkomstig artikel 58b van de Wet gemeenschappelijke regelingen). De raad hoeft deze jaarstukken niet vast te stellen, maar ontvangt deze vooral ter informatie. Het Algemeen Bestuur van de ODBN stelt de jaarstukken vast. Voor de programmabegroting 2022 verzoekt de ODBN gemeente Bernheze om een zienswijze te geven en deze zienswijze uiterlijk op vrijdag 25 juni 2021 bij het Dagelijks bestuur van de ODBN in te dienen.

De ODBN voert namens de deelnemende gemeenten en de provincie taken uit op het gebied van de fysieke leefomgeving. Kerntaken zijn vergunningverlening, toezicht en handhaving. De programmabegroting 2020 geeft aan welke koers zij hanteert voor 2022 en welke plannen en projecten zij daarvoor wil uitvoeren. De jaarstukken geven aan hoe het jaar 2020 inhoudelijk en financieel verlopen is. Via de zienswijze kan de gemeenteraad zijn beleidsmatige en/of financiële aandachtspunten meegeven.

De jaarrekening 2020 is in het AB van de ODBN op maart 2021 besloten, inclusief bestemming rekeningsaldo 2020. De begroting 2022 en het meerjarenperspectief is sluitend. De begroting 2022 is verder beleidsarm, bestaande budgetten zijn geïndexeerd en de urenraming, met bijbehorende formatie, is bijgesteld op basis van de conceptwerkprogramma's 2022. Eind 2021 gaan wij het werkprogramma voor 2022 definitief vaststellen. Hiermee worden ook de definitieve afname uren (en daarmee ook kosten) van de ODBN bepaald.

Voor 2021 en ook 2022 zal met name de implementatie van de omgevingswet voor zowel ODBN maar ook de gemeente Bernheze een rol gaan spelen. Veel is nog onduidelijk, ook de invoeringsdatum lijkt te gaan verschuiven van 2022 naar 2023. Dit zorgt voor de inschatting van de mogelijke effecten voor wat onzekerheden.

Voorstel

1. Kennisnemen van de jaarrekening 2020 en de bestemming van het rekeningsaldo 2020
2. In te stemmen met de programmabegroting 2022
3. Een positieve zienswijze af te geven omtrent de programmabegroting 2022 met het volgende aandachtspunt:
 - a. Het structurele overschot zien wij graag ingezet om de tarieven naar beneden bij te stellen.

Argumenten

1.1 *De jaarrekening 2020 is afgesloten met een positief rekeningresultaat van € 1.799.000 en heeft een goedgekeurde verklaring van de accountant op het gebied van getrouwheid en rechtmatigheid*

Op een omzet van € 28.1 miljoen bedraagt het resultaat € 1.799.000 en wordt verklaard door de volgende posten:

	X € 1.000
Personeel	1.201
Baten op taken	-598
Omgevingswet	327
Dienstreizen woon-werk	164
Afschrijving	347
Overig	358
Totaal	1.799

Personeelskosten vallen lager uit de uitbreiding van vaste formatie waarbij de feitelijke inschaling in het loongebouw nog laag is. Dit is een incidenteel voordeel die wel enkele jaren en geleidelijk afnemend zich kan blijven voordoen. Daarnaast is de gemiddelde productiviteit per persoon met 1.398 uren behoorlijk hoger geweest dan de norm.

Het verschil bij de Omgevingswet komt door het uitstel; dit is een projectbudget dat wordt overgeheveld naar 2021.

De kosten van dienstreizen waren lager in verband met Corona, en de afschrijvingskosten waren lager doordat investeringen later dan begroot plaatsvinden.

Corona heeft geen nadelige invloed gehad op het resultaat. Toen het Coronavirus uitbrak had de ODBN reeds geïnvesteerd in het moderniseren van ICT-systemen, waardoor de overgang naar digitaal werken en thuiswerken goed en snel te realiseren was

Bestemming rekening saldo

De jaarrekening, inclusief bestemming rekeningsaldo, is in de AB vergadering van 31 maart 2021 besloten. Het rekeningsaldo wordt als volgt bestemd:

	X € 1.000	
Jaarrekeningresultaat 2020	1.799	
Omgevingswet	327	Restant projectbudget
Thuiswerkfaciliteiten	122	Restant projectbudget
Versterking weerstandsvermogen	400	Weerstandsratio naar 1,5
Omgevingswet	150	Extra kosten implementatie
Informatiegestuurd werken	200	Extra kosten datawarehousing
HR instrumentarium	400	Pers.ontwikkeling en versterking
Restant rekeningsaldo 2020	200	Uitbetaling aan deelnemers
MJOP	178	Restant MJOP budget valt vrij

Per saldo is het aandeel in vanuit het rekeningsaldo en MJOP voor Bernheze in totaal € 16.584. Dit wordt verwerkt in de eerste tussentijdse rapportage 2021.

Advies adoptiepanel

- a. Gebruik de burap ook om een realistische prognose te maken van het resultaat. Sommige afwijkingen zijn met voldoende zekerheid te voorzien. Dit voorkomt (te) grote afwijkingen in het jaarrekeningresultaat ten opzichte van buraps. Het geeft bovendien meer vertrouwen in de mate waarin de ODBN in control is. (in de laatste bestuursrapportage (DB 14 oktober 2020) werd nog een resultaat verwacht van € 131.000, terwijl het resultaat over heel 2020 € 1.799.000 blijkt)
- b. Kijk naar mogelijk structurele componenten van de verschillen die ook invloed hebben op de normen die gehanteerd worden in de begroting, zoals de norm voor de gemiddelde productiviteit. Mogelijk heeft Corona bijvoorbeeld (door een efficiëntere manier van werken) wel structurele invloed op bepaalde normen.

Wij nemen bovenstaande adviezen van het adoptiepanel over (ook in de voortuitblik naar de begroting 2022).

2.1 De begroting 2022 voldoet aan de uitgangspunten van de kadernota 2022

De gebruikte uitgangspunten in de begroting 2022 zijn in overeenstemming met de uitgangspunten en verwachtingen die bij de kadernota 2022 waren overeengekomen. Daarnaast zien we wel al een aantal jaren een toename van de uren binnen ruimtelijke ordening. Meer producten waar de expertise van de ODBN wordt gezocht. We hebben het dan met name over de onderdelen bouwgrondexploitatie, principeverzoeken en wijzigingsplannen. Voordeel hiervan is dat hier dekkingsmiddelen tegenover staan en daarmee per saldo redelijk budgettair neutraal verlopen.

Omdat de programmabegroting 2022 is gebaseerd op de concept werkprogramma's 2022 (extrapolatie van de vastgestelde werkprogramma's 2021) wordt pas echt duidelijk wat de bijdrage aan de ODBN gaat worden als wij zelf het werkprogramma 2022 eind 2021 hebben vastgesteld. Dus deze programmabegroting 2022 geeft een richting aan, maar wij staan zelf aan het roer om bij te sturen.

In de eerste tussentijdse rapportage 2021 houden we rekening met een beperkte stijging van de kosten van circa € 10.000 structureel om aan te sluiten bij de programmabegroting 2022 van de ODBN.

2.2 Voorzichtigheidsprincipe bij de samenstelling van de programmabegroting 2022 ODBN

De ODBN ziet toch wel een aantal onzekerheden op zich af komen, waarvan het merendeel gerelateerd is aan de komst van de nieuwe Omgevingswet. Hiervoor hebben ze op basis van resultaat bestemming al de weerstandratio verhoogd naar het maximum van 1,5, maar houden ook uit voorzichtigheid rekening met een structureel overschot op de begroting van circa € 397.000.

Advies adoptiepanel

Er wordt steeds realistischer begroot en er is zeker vertrouwen in het geschetste meerjarenperspectief. Toch is het Dagelijks Bestuur van mening dat gezien de ontwikkelingen die nog op de deelnemers afkomen en het mogelijke beroep dat op de ODBN gedaan gaat worden, het nu niet wenselijk is om de manoeuvreerruimte al bij voorbaat te beperken. Het Dagelijks Bestuur houdt hiermee vast aan haar verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor een robuuste financiële positie van de ODBN. Het Dagelijks Bestuur zal de realisatie wel op de voet volgen. Als tijdens het begrotingsjaar blijkt dat de te verwachten overschotten ook daadwerkelijk worden gerealiseerd, zal het Dagelijks Bestuur met voorstellen komen hoe deze terug kunnen vloeien naar de deelnemers."

Het panel vindt deze keuze verdedigbaar vanuit het voorzichtigheidsprincipe.

Tegelijkertijd is een andere keuze eveneens verdedigbaar.

Omdat het verwachte overschot € 397.000 bedraagt zou je ook kunnen beargumenteren dat deze uurtariefstijging niet nodig is. Het overschot komt ongeveer overeen met de waarde van de tariefstijging.

Een aanvullend argument daarbij is dat het weerstandsvermogen om risico's te kunnen opvangen op het maximaal afgesproken niveau is. Dan is het de vraag of de extra manoeuvreerruimte van € 397.000 op voorhand nodig is.

Wij kunnen ons vinden in het standpunt van het DB, maar verwachten wel dat de ODBN de deelnemers over deze ontwikkelingen periodiek blijven informeren, zodat de ODBN het structurele voordeel dat nu in de begroting niet onnodig vast blijft houden.

3.1 Een positieve zienswijze te geven over de programmabegroting 2022 op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (artikel 35 lid 3 en 4)

De programmabegroting 2022 voldoet aan de uitgangspunten van de kadernota en begrijpt de keuzes die het AB hebben gemaakt. Wij vragen de ODBN wel, het structurele overschot terug te laten komen in een lager uurtarief.

Risico's

De ontwikkelingen die op de ODBN af komen kunnen grote personele en financiële gevolgen hebben. Denk aan de onzekerheden die voortvloeien uit de nieuwe omgevingswet. Onduidelijk wordt op dit moment de invoeringsdatum vanwege signalen dat deze wordt verschoven naar 2023.

Daarnaast onderzocht de commissie van Aartsen het functioneren van het huidige VTH-stelsel en hoe omgevingsdiensten hierbinnen kunnen functioneren. Dit kan ook financiële gevolgen krijgen, via de financieringssystematiek.

Kosten en dekking

Het aandeel van Bernheze in het rekeningresultaat 2020 bedraagt € 16.584. De verwachte structurele meerkosten inclusief indexering bedraagt € 9.276 (op een bijdrage van circa € 1.2 miljoen) en worden meegenomen in de eerste tussentijdse rapportage 2021.

Vervolg

De definitieve vaststelling van het werkprogramma 2022 eind 2021 door uw raad bepaald de definitieve bijdrage van Bernheze aan de ODBN.

De nieuwe omgevingswet biedt ook mogelijkheden voor de invoering van milieuleges. In 2022 zullen zowel wij als de ODBN starten met het verzamelen van relevante informatie en kengetallen, om een kostendekkend tarief voor de leges te kunnen bepalen. U wordt hier bij de leges en belastingverordening 2023 verder over geïnformeerd.

Bijlage(n): De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

- RB ODBN jaarrekening 2020 en programmabegroting 2022 (V 1572566)
- Zienswijze programmabegroting 2020 ODBN (V 1572600)
- Jaarstukken 2020 ODBN (V 1560442)
- Controleverklaring 2020 (V1560440)
- Accountantsverslag (V 1560438)
- Adoptieadvies jaarrekening 2020 (V 1574959)
- Programmabegroting 2022 ODBN (V 1565908)

- Adoptieadvies ontwerpbegroting 2022 (V 1574956)

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
secretaris

Marieke Moorman
burgemeester